

Kültür ve Miras - 6

1. Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan azınlıklar Fransız İhtilalinin getirdiği milliyetçilik akımına bağlı olarak kendi devletlerini kurmak için isyanlar başlattılar. Osmanlı devlet adamlarına göre bu ayrılıkçı isyanlar ancak Osmanlı toplumunun her kesimine yönetimde temsil hakkı verilerek engellenebilirdi. Bu nedenle Osmanlı Devleti, 1876'da Meşrutiyet yönetimine geçerek Müslüman ve gayrimüslim herkesin yönetime katılmasını sağladı.

Verilen metinde Osmanlı Devleti'nin, aşağıdaki alanlardan hangisinde yaptığı ıslahatlardan bahsedilmiştir?

- A) Askerî
- B) Siyasi
- C) Kültürel
- D) Ekonomik

2. Yeni ticaret yollarının bulunması ile İpek ve Baharat yolları eski önemini kaybetmiştir. Atlas Okyanusu limanlarının önem kazanıp Akdeniz limanlarının önem kaybetmesi sonucu deniz ticaretini canlandırmak isteyen Osmanlı Devleti, İpek Yolu'nu hareketlendirmek için Don-Volga Kanal Projesi'ni, Baharat Yolunu canlandırmak için ise Süveyş Kanal Projesi'ni gerçekleştirmek istemiştir. Ayrıca ticareti canlı tutabilmek için Avrupalı devletlere kapitülasyonları vererek, gümrük kolaylığı sağlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da gerçekleşen hangi olayın olumsuz etkilerine karşı önlemler aldığı söylenebilir?

- A) Rönesans
- B) Sanayi inkılabı
- C) Coğrafi keşifler
- D) Reform

3. Coğrafi Keşiflerin nedenlerinden bazıları şunlardır:

- I. Avrupalıların Hristiyanlığı yaymak istemesi
- II. Kâğıt ve matbaa sayesinde coğrafya bilgisinin artması
- III. Avrupa'da ham madde, baharat ve kumaş ihtiyacının artması
- IV. İpek ve Baharat ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin elinde olması

Verilenlerden hangileri Coğrafi Keşiflerin ekonomik nedenleri arasında yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

4. 1789'da önce Fransa'da başlayıp ardından Avrupa'ya ve dünyaya yayılan Fransız İhtilali'nin getirdiği Milliyetçilik düşüncesi imparatorlukların parçalanmasına ve ulus devletlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin Fransız İhtilali'nden olumsuz etkilenmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Farklı milletlerin bir arada yaşaması
- B) Avrupa'daki yeniliklere uzak kalması
- C) Askerî gücünün giderek zayıflaması
- D) Tımar sisteminin zamanla bozulması

5. Sanayi İnkılabı, insan ve hayvan gücüne dayalı üretim tarzından, makine gücünün hakim olduğu üretim tarzına geçiş sürecidir. Bu üretim tarzı 18. yüzyılda önce İngiltere'de, özellikle dokuma sektöründe ortaya çıkmış, daha sonra diğer alanlarda yayılmıştır. Makineye dayalı üretime geçişle birlikte seri üretim de artmıştır.

Verilen bilgiye göre Sanayi İnkılabı ile ilgili;

- I. İnsana ihtiyaç kalmamıştır.
- II. Daha hızlı üretim yapılmıştır.
- III. Üretilen ürün miktarı artmıştır.

çıkarımlardan hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. Coğrafi Keşifler sonucunda Amerika, Avustralya, Antarktika kıtaları keşfedildi. Dünya'nın düz değil, yuvarlak olduğu kanıtlandı. Dünya'nın düz olduğunu iddia eden kiliseye duyulan güven azaldı ve düşünce hayatı giderek özgürleşti. Keşfedilen yerlerde yetişen domates, patates, mısır, kakao gibi ürünler dünyanın farklı yerlerinde de yetiştirilmeye ve satılmaya başlandı. Ayrıca Hristiyanlık keşfedilen yerlerde hızla yayıldı.

Buna göre Coğrafi Keşifler sonunda;

- I. dinî,
- II. bilimsel,
- III. ekonomik

alanlardan hangilerinde gelişmeler yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Avrupalı denizciler, Müslüman tüccarların aracılığından kurtulmak ve doğrudan Hindistan ve Çin ile ticaret yapabilmek için yeni ticaret yolları aramaya başladılar. Bu amaçla okyanuslara açıldılar, yeni yerler ve yeni ticaret yolları keşfettiler. 15. yüzyılda başlayan bu keşiflere “coğrafi keşifler” adı verildi.

Coğrafi keşiflerin aşağıdaki sonuçlarından hangisi Osmanlı Devleti’ni ekonomik olarak olumsuz etkilemiştir?

- A) Yeni ticaret yollarının bulunması
B) Yeni bitki ve hayvan türlerinin keşfedilmesi
C) Avrupa kültürünün keşfedilen yerlere yayılması
D) Dünyanın düz değil yuvarlak olduğunun ispatlanması

8. Ortaçağ’da Avrupa Hristiyanlık Katolik ve Ortodoks mezheplerinin kontrolü altındaydı. Özellikle Katolik mezhebini halk üzerinde etkisi daha fazlaydı. Baskıcı bir tutum sergileyen kiliseye karşı Almanya’da Martin Luther öncülüğünde Reform Hareketi başladı ve Protestanlık, Kalvenizm ve Anglikanizm mezhepleri ortaya çıktı. Katolik kilisesinin halk üzerindeki etkisi azaldı. Böylece kültürel ve bilimsel gelişmeler daha serbest oldu.

Verilen bilgilerden Reform hareketi ile ilgili,

- I. Hristiyanlık dinindeki mezhep sayısı artmıştır.
II. Din adamlarının halk üzerindeki etkisi giderek artmıştır.
III. Pozitif düşünce gelişme imkânı bulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Aşağıda Rönesans’ın ortaya çıkardığı bazı sonuçlar verilmiştir.

- Dünyanın şekli ile ilgili gerçeklerin ortaya çıkması Katolik kilisesine olan güveni azalttı. Bu durum Katolik kilisesinin güç kaybetmesine ve Reformun başlamasına neden oldu.
- Bilimsel çalışmanın yapıldığı Aydınlanma Çağı’na ortam hazırladı. Eleştirel düşünce gelişti. İnsan ve insanı değerlere daha fazla önem verilmesi ile Hümanizm kavramı ortaya çıktı.
- Mimaride geometrik şekillerin ön planda olduğu Barok tarzı eserler yapıldı. İnsanın anatomik yapısı incelenerek resimler yapıldı. Rönesans Dönemi heykellerinde oran ve orantı kullanıldı.

Bu bilgide Rönesans’ın aşağıdaki alanlardan hangisine olan etkisinden söz edilmemiştir?

- A) Din
B) Yönetim
C) Felsefe
D) Sanat

10. Fransız İhtilali’nin sonucunda ortaya çıkan eşitlik, özgürlük, adalet, milli egemenlik gibi kavramlar Osmanlı Devleti’ni de etkilemiştir.

Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi buna kanıt olarak gösterilemez?

- A) İlk kez Paris’e (Fransa) elçi gönderilmesi (1720)
B) Tanzimat Fermanının yayımlanması (1839)
C) Islahat Fermanının yayımlanması (1856)
D) 1. Meşrutiyetin ilanı (1908)

11. Avrupa’da bilim-teknoloji ve ulaşım alanında meydana gelen gelişmelerle birlikte önemli değişimler yaşanmaya başlandı. Buharla çalışan lokomotifler, gemiler sayesinde ulaşım hızlandı ve kolaylaştı. Kömürle çalışan buhar makinalarının dokuma sektöründe kullanılmaya başlanmasıyla birlikte fabrikalaşmaya ve böylece seri üretime geçildi. Nüfus fabrikaların olduğu kent merkezlerinde toplanmaya başladı.

Bu gelişmelerin sonucunda aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkması beklenemez?

- A) Çevre kirliliği sorunlarının artması
B) Üretilen malların fiyatlarının yükselmesi
C) Enerji kaynaklarına olan ihtiyacın artması
D) Kırsal kesimlerden şehirlere göç yaşanması

12. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan özgürlük, bağımsızlık, adalet, eşitlik, milliyetçilik” gibi düşünceler Osmanlı İmparatorluğu gibi çok uluslu devletleri olumsuz etkilemiştir. Farklı inanç ve kültürden uluslar bağımsızlık arzusuyla Osmanlı Devleti’nden ayrılmak ve kendi ulus devletlerini kurmak istemişlerdir. Bu durum yüzyıllardır huzur içinde yaşamayan Osmanlı toplumunda rahatsızlık oluşturmuş ve Osmanlı Devleti yönetimini toplumsal huzuru sağlayacak yeni arayışlara itmiştir. Önce Tanzimat Fermanı daha sonra da Islahat Fermanı’nı yayınlayan Osmanlı Devleti halka verdiği hakları genişletmiş, devam eden süreçte I. Meşrutiyet’i ilan ederek halkın yönetimine katılmasına imkân sağlamıştır.

Buna göre Fransız İhtilali’nin Osmanlı Devleti üzerindeki etkileri ile ilgili,

- I. Toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.
II. Birlik ve beraberliğine zarar vermiştir.
III. Çeşitli tedbirler almasına neden olmuştur.

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III